

1.5 ΟΥΣΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΚΑΛΟΥΝ ΕΘΙΣΜΟ

Εθισμός σε κάποια ουσία, είναι η μεταβολή στη λειτουργία των νευρικών κυττάρων, ώστε να μην μπορούν να λειτουργούν αυτά, χωρίς τη συνεχή λήψη της ουσίας αυτής.

Το αλκοόλ, η νικοτίνη και τα ναρκωτικά προκαλούν **ανοχή**, απαιτούν δηλαδή από το χρήστη τη λήψη ολοένα και μεγαλύτερων ποσοτήτων και καθίστανται τελικά τόσο πολύ αναγκαίες (**εξάρτηση**), ώστε να μην μπορεί πλέον ο χρήστης να ζήσει χωρίς αυτές.

Η **εξάρτηση** μπορεί να είναι ψυχική ή σωματική αν και η διάκριση δεν είναι σαφής. Χαρακτηριστικά ψυχικής εξάρτησης: επιθετικότητα, μελαγχολία, αξιόποινες πράξεις
Χαρακτηριστικά σωματικής εξάρτησης: ναυτία, τάση για εμετό, πόνος, διάρροια.

Η **απεξάρτηση** (απαλλαγή του χρήστη από την ανάγκη χρήσης της ουσίας) δεν είναι εύκολή και συχνά έχει μεγάλη διάρκεια και είναι επίπονη

Ναρκωτικά

Ουσίες που επιδρούν στο ΚΝΣ και στον ψυχισμό του χρήστη.

(μορφίνη, ηρωίνη, μεθαδόνη, κοκαΐνη, LSD, μαριχουάνα, κ.α)

Η **μορφίνη** και η **ηρωίνη** είναι προϊόντα του οπίου, το οποίο παράγεται από το φυτό Μήκων η υπινοφόρος.

Η παπαρούνα ήταν γνωστή στην Αρχαία Αίγυπτο και χρησιμοποιούνταν για την καταπολέμηση του πόνου και ως κατευναστικό του νευρικού συστήματος.

Το 1800 απομονώθηκε από το όπιο η μορφίνη και αργότερα με χημική επεξεργασία του οπίου παρασκευάστηκε η ηρωίνη.

Η **μεθαδόνη** έχει παρόμοια δράση με τη μορφίνη. Χορηγείται από το στόμα και έχει βραδύτερη και ηπιότερη δράση από άλλα ναρκωτικά. Χρησιμοποιείται σε προγράμματα απεξάρτησης ως υποκατάστατο της ηρωίνης.

Στερητικό σύνδρομο είναι το σύνολο των συμπτωμάτων (έντονη διέγερση, εφίδρωση, μυϊκές συσπάσεις, πόνοι) που αντιμετωπίζουν οι εξαρτημένοι όταν σταματήσουν την λήψη της ουσίας στην οποία είναι εθισμένοι.

Ενδορφίνες και εγκεφαλίνες είναι φυσιολογικές μορφίνες που παράγει ο οργανισμός μας και δρουν στα εγκεφαλικά κέντρα και καταστέλλουν τις διεγέρσεις και μικρούς πόνους που παρουσιάζονται ανά πάσα στιγμή στον οργανισμό. Αλλιώς η ζωή μας θα ήταν ένα συνεχές μαρτύριο. Σε έντονο πόνο η δράση των ενδοφρινών δεν αρκεί και τότε βοηθάμε με αναλγητικά φάρμακα π.χ μορφίνη. Η μορφίνη και τα παράγωγα της αναστέλλουν την παραγωγή των ενδοφρινών και όταν αποφασίσουμε την διακοπή τους ο οργανισμός δεν παράγει ενδορφίνες και υποφέρουμε από πόνους.

Κατευναστικές ουσίες

Αλκοόλ, βαρβιτουρικά και άλλες ουσίες όταν χρησιμοποιούνται συχνά και σε μεγάλες ποσότητες ή και συνδυασμένα τότε έχουν καταστρεπτικές επιπτώσεις.

Η αιθυλική αλκοόλη διαχέεται εύκολα στο αίμα και από εκεί σε όλα τα όργανα. Το σύστημα που προσβάλλεται περισσότερο είναι το νευρομυϊκό, το γαστρεντερικό και το καρδιαγγειακό.

Η ακεταλδεΐδη, προϊόν μεταβολισμού της αλκοόλης, καταστρέφει κύτταρα διαφόρων ιστών.

Συμπτώματα αλκοολικών: απώλεια μνήμης, σύγχυση, παραισθήσεις, ψυχωτική συμπεριφορά

Στο πεπτικό προκαλεί: φλεγμονή στο στομάχι, ελάττωση απορρόφησης θρεπτικών ουσιών από το λεπτό έντερο και η κίρρωση του ήπατος είναι συνήθης στους αλκοολικούς.

Σχετίζεται με αύξηση πιθανότητας εκδήλωσης διαφόρων μορφών καρκίνου: στομάχου, ήπατος, πνεύμονα

Σε συνδυασμό με τη νικοτίνη ευθύνεται για καρκίνο: του λάρυγγα και του οισοφάγου.

Το αλκοόλ προκαλεί υπέρταση και έτσι αυξάνονται οι πιθανότητες καρδιαγγειακών νοσημάτων.

Η Νικοτίνη υπάρχει στον καπνό των τσιγάρων και είναι το ίδιο εθιστική όσο και η κοκαΐνη.

Προκαλεί σύσπαση των αγγείων, και άρα αρτηριακή πίεση.

Ουσίες που παράγονται κατά την καύση π.χ πίσσα ευθύνονται για τον καρκίνο του πνεύμονα.